

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวคิดด้านสังคมและการเมืองกับวิธีการนำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสารของมาลัย ชูพินิจ นี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methods) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเรื่องที่เกี่ยวข้อง ได้แก่เรื่องที่มาลัย ชูพินิจ เขียนลงในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร และเอกสารที่ไม่เคยมีการค้นพบมาก่อน ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้รู้จัก ผู้เคยร่วมงาน และผู้ใกล้ชิดที่มาลัย ชูพินิจ

ในการวิจัยครั้งนี้ จะนำไปสู่แนวคิดด้านสังคมและการเมืองของมาลัย ชูพินิจ ว่ามีแนวคิดเช่นใด ซึ่งส่งผลไปสู่วิธีการนำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสาร อันเป็นการสะท้อนคุณลักษณะความเป็นนักหนังสือพิมพ์ของมาลัย ชูพินิจ อีกทั้งยังทำให้ทราบปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดแนวคิดนั้นด้วย

วิธีการทำวิจัยครั้งนี้แบ่งได้เป็น 2 วิธี คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview)

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

A. หนังสือพิมพ์และนิตยสาร

ก. ประชากรที่ศึกษา

เนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์ที่มาลัย ชูพินิจ ได้เคยทำงานมาเมื่อเริ่มเข้าสู่วงการหนังสือพิมพ์เป็นอาชีพ ตั้งแต่ พ.ศ.2467 จนถึง พ.ศ. 2506 อันเป็นปีที่มาลัย ชูพินิจ ถึงแก่กรรม

หนังสือพิมพ์ที่มาลัย ชูพินิจ ทำตั้งแต่ฉบับแรก มี

- ไทยใต้ พ.ศ. 2469 - พ.ศ. 2470

- บางกอกการเมือง พ.ศ. 2470 - พ.ศ. 2472

- สุภาพบุรุษ พ.ศ. 2472 - พ.ศ. 2474
- ไทยใหม่ พ.ศ. 2473 - พ.ศ. 2474
- ผู้นำ พ.ศ. 2475 - พ.ศ. 2475
- ประชาชาติ พ.ศ. 2475 - พ.ศ. 2481
- ประชามิตร พ.ศ. 2480 - พ.ศ. 2486 , พ.ศ. 2486 - พ.ศ. 2488
- สุภาพบุรุษรายวัน
- ประชามิตรรายสัปดาห์
- โปว์แดงรายบักซ์ พ.ศ. 2489 - พ.ศ. 2506
- พิมพ์ไทย (รายวัน) พ.ศ. 2489
- (สยาม) นิกรรายวัน พ.ศ. 2489
- เริงรมย์ (รายสัปดาห์)
- พิมพ์ไทยรายเดือน
- พิมพ์ไทยเบื้องหลังข่าว (รายทศ)
- พิมพ์ไทยปลายสัปดาห์ (รายสัปดาห์)
- สยามสมัย (รายสัปดาห์)
- พิมพ์ไทยวันจันทร์ (ออกแทนเริงรมย์รายสัปดาห์)
- ภาพข่าวสยามนิก (รายบักซ์)
- เพื่อนบ้าน (รายสัปดาห์)

นอกจากนี้ยังมีหนังสือพิมพ์สาส์นสหราชอาณาจักร และข่าวด่วน ซึ่งเป็นงาน
 อติเรกก่อนที่มัลดี ชูพินิจ จะเข้ามาทำงานหนังสือพิมพ์อย่างเต็มตัวในฉบับแรก คือ ไทยได้

ข. วิธีการเลือกตัวอย่าง

หนังสือพิมพ์และนิตยสารที่กล่าวมาทั้งหมดในข้อ ก. บางฉบับได้ชำรุดสูญ
 หายไปตามกาลเวลา ผู้วิจัยจึงสามารถศึกษาได้เท่าที่มีอยู่ และจากบทความบางเรื่องที่เคย
 พิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารบางฉบับที่เมื่อได้รับความนิยมสูง ทางเจ้าของสำนัก
 พิมพ์ก็นำมารวมเล่มพิมพ์ขาย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาจากหนังสือที่รวมเล่มแล้ว

เนื่องจากประชากรที่ศึกษาเป็นหนังสือพิมพ์และนิตยสารที่มีการพิมพ์มาเป็น

ระยะเวลานาน ต้นฉบับบางเรื่องไม่พบในปัจจุบัน จึงต้องมีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive) คือเลือกเฉพาะหนังสือพิมพ์ที่มีข้อเขียนของมาลัย ชูพินิจ และสามารถค้นได้จากหอสมุดแห่งชาติหรือสถานที่อื่น ๆ ที่ผู้วิจัยสามารถติดต่อได้

ข้อเขียนของมาลัย ชูพินิจ ที่ตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ได้แก่ บทบรรณาธิการ , สารคดี , บทความที่เป็นคอลัมน์ประเภทต่าง ๆ , นวนิยาย , เรื่องสั้น และบางข้อเขียน

แต่เนื่องจากว่าหนังสือพิมพ์และนิตยสารหลายฉบับที่มาลัย ชูพินิจ เขียน ไม่มีในหอสมุดแห่งชาติ ผู้วิจัยจึงจะศึกษาเพิ่มเติมจากข้อเขียนของมาลัย ชูพินิจ ที่เคยลงในหน้าหนังสือพิมพ์ตลอดจนนิตยสาร และได้ถูกนำมาตีพิมพ์รวมเล่มในภายหลังดังที่กล่าวมาแล้ว ได้แก่

- บันทึกจอมพล
- เสือฝ้ายสิบทิศ
- แผ่นดินของเรา
- ชั่วฟ้าดินสลาย

ฯลฯ

ค. เกณฑ์การบันทึกข้อมูล

ในการทำวิจัยแนวคิดทางการเมืองและสังคมกับวิธีการนำเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสารของมาลัย ชูพินิจ นี้ ผู้วิจัยได้ใช้การจำแนกการเก็บข้อมูลก่อน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แยกวิธีการนำเสนอทั้งในหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสารเป็นแต่ละประเภท ได้แก่ บทบรรณาธิการ , สารคดี , บทความ , นวนิยาย , เรื่องสั้น

- **บทบรรณาธิการ** แยกประเภทออกไปตามวัตถุประสงค์ ได้แก่

1. เพื่อเสนอข่าวสาร (To Inform) โดยเป็นการให้ข้อเท็จจริง ซึ่งอาจไม่เป็นข่าว แต่เป็นความรู้ที่ผู้อ่านน่าจะได้รับรู้

2. เพื่อวิเคราะห์ตีความ (To Interpret) เป็นการตีความหมายของข่าวหรือ

เหตุการณ์ในช่วงนั้นให้เข้าใจเหตุการณ์แท้จริง มีการนำข้อมูลอื่นมาใช้ เพื่อวิเคราะห์ประเด็นนั้นๆ เพื่อให้ทราบความสัมพันธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งการจะให้เหตุการณ์นั้นมีความสำคัญเด่นขึ้นมา ก็ต้องพยายามเอาเหตุการณ์นั้นโยงเข้ากับสิ่งที่เกิดขึ้น โดยชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของสาธารณะ (Public Affairs) มีการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกันทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งทำให้มีการเสนอความคิดเห็นกว้างขึ้น โดยเปรียบเทียบกรณีเช่นนี้กับประวัติศาสตร์ที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งเมื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ปัจจุบันได้แล้ว ก็จะคาดการณ์ล่วงหน้าต่อไปได้อีก

3. เพื่ออธิบายข่าว (To Explain) ให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากข้อเท็จจริงในข่าว หรือให้รายละเอียดเพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น โดยไม่ต้องวิเคราะห์หรือสรุปปัญหา

4. แสดงการโต้แย้ง (To Argue) เพื่อแสดงความคิดเห็นที่สวนทางกับเรื่องที่ไม่เห็นด้วย แต่จะต้องมีหลักฐานอ้างอิงที่ดี

5. กระตุ้นให้เกิดการกระทำ (To Urge) กระตุ้นให้รู้หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ผู้อื่นมองข้ามกัน

6. ให้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ (Crusade Campaign) เป็นการเสนอความคิดเห็นในความสนใจของประชาชนในขณะนั้น ส่งผลให้เห็นความสำคัญ โดยชี้ให้เห็นถึงผลดีผลเสียที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้กระทำการหรือไม่กระทำการในเรื่องนั้นๆ ลงไปได้

7. เพื่อโน้มน้าวจิตใจ (To Persuade) ชักจูงโน้มน้าวให้เหตุผลโดยให้การสนับสนุนจนเกิดการสร้างปราชญ์ขึ้นได้ จากการที่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์จำเป็นที่จะต้องรู้ผิดชอบชั่วดีในการที่จะตัดสินใจลงความเห็นเช่นไร จึงทำให้เกิดการตัดสินคุณค่า (Value Judgement) ที่เป็นความชอบธรรมว่าอะไรถูกอะไรผิด เพื่อต่อสู้กับเหตุผลอีกด้านหนึ่งที่ไม่ถูกต้อง

8. เพื่อยกย่องสรรเสริญ (To Appraise) มีการประเมินผลยกย่องชมเชย เกิดการสร้างตัวอย่างที่ดีในสังคมส่วนรวม และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

9. เพื่อประกาศนโยบาย (To Announce Policies) เป็นการแสดงนโยบายการทำงานของรัฐต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่เหมาะสม

10. เพื่อความบันเทิง (To Entertain) ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน มีการผ่อนคลาย

คล้ายด้านสำนวนภาษา ลีลา อารมณ์ขัน ที่สอดแทรกไว้ มักจะเป็นข่าววันหยุด วันปีใหม่ วันนักขัตฤกษ์ต่างๆ และเพื่อผ่อนคลายความเครียดในชีวิตประจำวัน

- สารคดี (Documentary) แยกวิเคราะห์ตามประเภท ดังนี้

1. สารคดีภาพข่าว เป็นการรวบรวมภาพในเรื่องต่างๆ กัน โดยมีรูปถ่าย และข้อความบรรยายด้วย

2. สารคดีชีวประวัติ (Biography) เป็นการเขียนที่ผู้เขียนเล่าเรื่องประวัติ ของบุคคลต่างๆ ไป แต่ปกติแล้วจะเป็นชีวประวัติของบุคคลสำคัญ หรือบุคคลที่คนทั่วไป สนใจ หรือบุคคลที่มีประวัติน่าสนใจ ถ้าเป็นการเขียนเรื่องเกี่ยวกับประวัติตนเอง จะเรียก ว่า อัตตชีวประวัติ

3. สารคดีท่องเที่ยว (Travelogue) เป็นการบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่พบเห็น ขณะผู้เขียนเดินทางท่องเที่ยวไป มีจุดประสงค์ให้ความเพลิดเพลินและความรู้ อีกทั้ง สะท้อนความรู้สึก และการสังเกตในแง่มุมใหม่ๆ ที่ผู้อื่นอาจไม่ทราบมาก่อน

4. สารคดีเชิงข่าว เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ของประเทศและโลกใน ขณะนั้น

5. สารคดีเบื้องหลังข่าว เป็นการเข้าถึงตัวข่าวและใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบ Exclusive Interview ซึ่งเป็นการให้สัมภาษณ์เป็นพิเศษแก่นักสือพิมพ์ฉบับเดียว

- บทความ วิเคราะห์แนวคิดของมาลัย ชูพินิจ จากบทความ ได้ 7 ประเภท ดังนี้

1. เค้าโครง (Profile) บรรยายถึงบุคลิกลักษณะหรือสถานที่
2. เล่าเรื่อง (Narrative) เล่าเรื่องต่างๆ ไป
3. อธิบายวิธีปฏิบัติ (How - To - Do - It) บอกถึงการแนะนำการปฏิบัติ ใน Theme นั้นๆ หรือวิธีการ
4. วิเคราะห์ (Analysis) เจาะลึกเรื่องราวให้มากขึ้น อีกทั้งให้ข้อมูลเชิงลึก
5. พรรณนา (Descriptive) เป็นการอธิบายเหตุการณ์หรือสถานที่โดยใช้ สำนวนภาษาที่ง่าย ผ่างด้วยปรัชญาให้เข้าใจในหัวเรื่องนั้นๆ

6. **รวมเรื่อง (Collective)** เป็นการรวมเหตุการณ์ต่างๆ นอกจากเหตุการณ์ที่จะกล่าวถึงนั้นเข้าด้วยกันในแนวคิดเดียวกัน

แนวคิดเกี่ยวกับ ครอบครัว ปัญหาชีวิต เด็ก ผู้หญิง ผู้ชาย วิจารณ์หนังสือ วิจารณ์โทรทัศน์ เบ็ดเตล็ด

ในบางคอลัมน์นอกจากสะท้อนแนวคิดของมาลัย ชูพินิจ แล้ว ยังมีการสะท้อนปัจจัยที่ทำให้มาลัย ชูพินิจ มีความคิดเช่นนั้น โดยดูจากลักษณะการใช้ภาษา สำนวนการเขียน อีกทั้งน้ำเสียง (Tone) ที่เขียน

- **นวนิยาย** แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. **Realistic** ในนวนิยายของมาลัย ชูพินิจ แบ่งย่อยเป็น

- ผจญภัย
- สืบสวน
- สะท้อนสังคม
- แสดงแนวความคิด

2. **Romantic** ในนวนิยายของมาลัย ชูพินิจ แบ่งย่อยเป็น

- รักโศก
- อิงวรรณคดี
- อิงประวัติศาสตร์

จุดมุ่งหมายของการเขียนนวนิยายของมาลัย ชูพินิจ เป็นการสะท้อนลักษณะของมาลัย ชูพินิจ ดังที่สวาง ชูพินิจ ภรรยา กล่าวไว้ว่า

"ก็เหมือนนวนิยายชีวิตใน Family ที่คุณมาลัย จำลองลงไว้มันสะตะ"¹

เห็นได้ว่า ตัวเอกของตัวละครที่อยู่ในเรื่องนั้น สะท้อนแนวคิดของมาลัย ชูพินิจ ไว้ด้วยนั่นเอง

¹ เสลา เระะรุจิ, 1 ศตวรรษหนังสือพิมพ์ไทย (กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น , 2510) , หน้า334.

- **เรื่องสั้น** แบ่งประเภทของเรื่องสั้นเป็น 2 ประเภท คือ

1. **เรื่องสั้น** เป็นการเขียนเรื่องจำลองสภาพชีวิตในช่วงสั้น คือ มุมหนึ่งของชีวิต หรือเหตุการณ์หนึ่งหรือช่วงระยะหนึ่งของชีวิต โดยการผูกเรื่องให้มีความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง นำไปสู่จุดสุดยอดของเรื่อง (Climax) เพื่อให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจต่อผู้อ่าน

2. **เรื่องสั้น - สั้น** เป็นเรื่องสั้นจบในหน้าเดียวประเภทหนึ่ง (Fiction) ขนาดสั้นกว่าเรื่องสั้น (Short Story) เรียบเรียงโดยประหยัคำมาก มีจุดเด่นแค่จุดเดียว (Heightened Focus) และสั้นกระชับ (Brevity)

ลักษณะเรื่องสั้นของมาลัย ชูพินิจ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

- **เรื่องที่มีโครงเรื่อง (Plot Story)** จะมีการหักมุมจบหรือทำให้คนอ่านคิดต่างไปจากโครงเรื่องที่ได้เขียนไว้ แล้วทำให้ผู้อ่านสับสน แต่สุดท้ายจะแสดงวิธีจบเรื่อง อาจมีทั้งเศร้าและดีใจ

- **เรื่องที่ไม่มีโครงเรื่อง** เป็นเรื่องที่เล่าเหตุการณ์ของตัวละคร อาจไม่มีความสำคัญ แต่ผู้เขียนต้องการแสดงแนวคิดบางอย่างที่เป็นมุมมองใหม่ๆ ที่ผู้อ่านนึกไม่ถึง

- **แสดงแนวคิด (Thematic Story)** เป็นเรื่อง que ผู้เขียนต้องการแสดงหลักปรัชญาของตนต่อสิ่งต่างๆ และเสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมมนุษย์

- **แสดงให้เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม** เป็นเรื่อง que ผู้เขียนให้ความสำคัญต่อสิ่งรอบข้างว่ามีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ และกระตุ้นให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อม

จะเห็นได้ว่าเรื่องสั้นของมาลัย ชูพินิจ เป็นการเขียนสะท้อนสภาพสังคม นอกเหนือจากความเพลิดเพลินในการอ่าน การจบของเรื่องก็มีหลากหลายแนว แตกต่างไปตาม que ผู้เขียนต้องการหรือเห็นว่าเหมาะสมกับการสะท้อนเรื่องนั้นได้ชัดเจน อีกทั้งฉากและตัวละครของเรื่องจะเป็นการสะท้อนความคิด ค่านิยม จารีตนิยมของคนในยุคนั้น

**2.เมื่อแบ่งประเภทของแต่ละการนำเสนอแล้วก็จะทำการวิเคราะห์
ดังนี้**

**1.วิเคราะห์แนวคิดทางการเมืองและสังคมกับคุณลักษณะของนัก
หนังสือพิมพ์ จากข้อเขียนทุกประเภท**

- แนวคิดด้านการเมืองและสังคม ในการวิเคราะห์แนวคิดจะแบ่งเป็น 2
แนวคิด คือ

1. แนวคิดด้านการเมือง คือ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล การปก
ครอง นักการเมือง เสรีภาพ

2. แนวคิดด้านสังคม คือ การดำเนินชีวิตในสังคม เช่น การดำเนิน
ชีวิตในครอบครัว การต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี การใช้ชีวิตกับธรรมชาติ เป็นต้น

โดยผู้วิจัยจะศึกษา Theme ทั้งแนวคิดด้านการเมืองและสังคม ของ
เรื่องแต่ละเรื่อง เพื่อไปจัดกลุ่มของ Theme เหล่านี้ในภายหลัง ในลักษณะของ Inductive
Analysis

- คุณลักษณะของนักหนังสือพิมพ์ จากประมวลจรรยาบรรณของ
สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ที่ร่างขึ้นใน พ.ศ.2510 ได้กำหนดคุณลักษณะ
ของนักหนังสือพิมพ์ไว้ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ (Responsibility) ได้แก่ การรับผิดชอบต่อผล
ประโยชน์อันชอบธรรมของปัจเจกชน, สถาบัน, ประเทศชาติ, ศาสนา และราชบัลลังก์ ตรง
กับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "กิจจัญญาณ"

2. ความมีเสรีภาพ (Freedom of Press) ได้แก่ เสรีภาพที่มีความรู้
สึกรับผิดชอบต่อค่ากับ ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "ปวารณา" หรือ "ธรรมาธิปไตย"

3. ความเป็นไท (Independence) ได้แก่ ความไม่ตกเป็นทาสของ
ใคร ทั้งกายและจิตใจ จะโดยอามิสสินจ้างอื่นใดก็ตาม ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา
คือ ความไม่ตกเป็นทาสของ "อกุศลมูล"

4. ความจริงใจ (Sincerity, Truthfulness) ได้แก่ ความไม่มีเจตนา บิดเบือน, ผิดพลาดต้องรีบแก้ไข ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "สัตยะ"

5. ความเที่ยงธรรม (Impartiality) ได้แก่ ความไม่ลำเอียง หรือความ ไม่เข้าใครออกใคร ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ ความไม่มีอคติ 4 ประการ หมายถึง จันทาคติ ลำเอียงเพราะรัก โทสาคติ ลำเอียงเพราะชัง โมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง, และภยากติ ลำเอียงเพราะกลัว

6. ความมีใจเป็นนักกีฬา (Fair Play) ได้แก่ การปฏิบัติอันดีงาม ไม่ ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เว้นแต่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของสาธารณะ ตรงกับหลัก ธรรมในพุทธศาสนา คือ "สุปฏิปัตติ"

7. ความมีมารยาท (Decency) ได้แก่ การใช้ภาษาและภาพที่ไม่ หยาบโหลน และลามกอนาจาร หรือส่อไปในทางดั่งกล่าว ตรงกับหลักธรรมในพุทธศาสนา คือ "โสเจยยะ" หรือ "อาจารย์สมบัติ"

บทบาทด้านนักหนังสือพิมพ์ของมาลัย ชูพินิจ มีมากมาย ดังจะเห็นได้จาก ข้อเขียนที่นำเสนอในวิธีการต่างๆ กันไปเพียงพอสำหรับการพิจารณาว่าแนวคิดด้านสังคม และการเมืองของมาลัย ชูพินิจ นั้น ตรงกับคุณลักษณะของนักหนังสือพิมพ์ข้อใดบ้างที่ สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้

การวิเคราะห์บทบาทนี้ จะสะท้อนให้เห็นคุณค่าทางจริยธรรมของนักหนังสือ พิมพ์ชื่อ มาลัย ชูพินิจ

2. วิเคราะห์การนำเสนอ Style การเขียนและลักษณะเฉพาะของ ข้อเขียนแต่ละชนิด

- บทบรรณาธิการ มีวิธีการเขียน ดังนี้

1.เสียดสี - ขำขัน เป็นการเขียนแบบเยาะเย้ย ตากถาง ทำให้เจ็บใจ โดย สอดใส่การเขียนที่ทำให้อารมณ์เบิกบาน เพื่อไม่ให้เป็นเรื่องตึงเครียดจนเกินไป

2.บอกเล่า เป็นการเขียนโดยมีวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งในการเขียน เกี่ยวกับหัวเรื่องนั้น

3. **ตีความ** เป็นการเขียนที่มีความหมายโดยนัย ให้ผู้อ่านต้องคิดตามเรื่องที่อ่าน

- **สารคดี (Documentary)** มีวิธีการเขียน ดังนี้

1. **การใช้ภาษาแบบนวนิยาย** เป็นการเขียนที่ใช้การพรรณนาโวหารแบบนวนิยาย แต่นำมาใช้ในการเขียนสารคดี

2. **บอกเล่า** เป็นการเขียนโดยมีวัตถุประสงค์หนึ่งวัตถุประสงค์ใดในการเขียนเกี่ยวกับหัวเรื่องนั้น

3. **ตีความ** เป็นการเขียนที่มีความหมายโดยนัย ให้ผู้อ่านต้องคิดตามเรื่องที่อ่านไปด้วย

- **บทความ** มีวิธีการเขียน ดังนี้

1. **การใช้ภาษาสร้างอารมณ์** เป็นภาษาที่มีการบรรยายให้ผู้อ่านรู้สึกตามไปกับผู้เขียน ทำให้เกิดอารมณ์สะเทือนและคล้อยตามจนสามารถจินตนาการได้

2. **วิจารณ์** การให้คำตัดสินหรือข้อสรุปในข้อเขียน โดยอ้างความรู้หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือได้ หรือติชมโดยใช้เหตุผล

3. **สั่งสอน** การให้ความรู้ การศึกษา หรือตอบคำถามแก่ผู้อ่าน

4. **บอกเล่า** เป็นการเขียนโดยมีวัตถุประสงค์ใดในการเขียนเกี่ยวกับหัวเรื่องนั้น

5. **ตีความ** เป็นการเขียนที่มีความหมายโดยนัย ให้ผู้อ่านต้องคิดตามเรื่องที่อ่าน

- **นวนิยาย** มีวิธีการเขียน ดังนี้

1. **การใช้ภาษาสร้างอารมณ์** เป็นภาษาที่มีการบรรยายให้ผู้อ่านรู้สึกตามไปกับผู้เขียน ทำให้เกิดอารมณ์สะเทือนและคล้อยตามจนสามารถจินตนาการได้

2. **เชื่อมโยงกับเหตุการณ์ในสังคม** เหตุการณ์ในข้อเขียนนั้นมีส่วนที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์จริงในสังคม

3.ถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นการจดจำเหตุการณ์จากคนรุ่นก่อนแล้วเล่าสู่คนรุ่นหลังให้ได้รับรู้กับสิ่งที่ประพฤติกปฏิบัติกันมา เพื่อปฏิบัติเช่นเดิม หรือนำไปปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัย

4.เล่าเรื่อง เป็นการเขียนอธิบายเหตุการณ์ที่ดำเนินไปเรื่อยๆ

- เรื่องสั้น มีวิธีการเขียน ดังนี้

1.เชื่อมโยงกับเหตุการณ์ในสังคม เหตุการณ์ในข้อเขียนมีส่วนที่คล้ายคลึง กับเหตุการณ์จริงในสังคม

2.ถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นการจดจำเหตุการณ์จากคนรุ่นก่อนแล้วเล่าสู่คนรุ่นหลังให้ได้รับรู้กับสิ่งที่ประพฤติกปฏิบัติกันมา เพื่อปฏิบัติเช่นเดิม หรือนำไปปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัย

3.เล่าเรื่อง เป็นการเขียนอธิบายเหตุการณ์ที่ดำเนินไปเรื่อยๆ

4.เตือนใจ เป็นการเขียนโดยมีจุดมุ่งหมายในการสอนให้จดจำในสิ่งที่ไม่ดี เพื่อจะได้ไม่กระทำในภายหลังอีก

การวิเคราะห์ Style ทั้งหมดนี้ เป็นการพิจารณาวิธีการนำเสนอแนวคิดที่สะท้อนลักษณะเฉพาะตัวของมาลัย ชูพินิจ ว่าเป็นคนมีลักษณะเช่นไร ซึ่งผู้วิจัยจะพิจารณาเปรียบเทียบกับลักษณะของนักหนังสือพิมพ์ที่ดีมีจรรยาบรรณ ตามที่สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้เป็นมาตรฐาน

ง.หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis)

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Unit of Analysis) จะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ในวิธีการนำเสนอที่หลากหลายของมาลัย ชูพินิจ ว่าอยู่ในแต่ละประเภทใดบ้าง คือ

- เนื้อหาหลักหรือแก่นแนวคิด (Theme) ของเรื่อง เป็นหน่วยที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ประเภทแนวคิดที่แสดงออกมาในวิธีการนำเสนอ เป็นการพิจารณาข้อความและน้ำเสียงภาษา (Tone) ที่ใช้ ว่าหมายถึงแนวคิดใด ซึ่งวิธีการนำเสนออาจมีแนวคิดได้ทั้ง 2 แนวคิด คือ

1. แนวคิดด้านการเมือง
2. แนวคิดด้านสังคม

- *รายการ (Items)* โดยพิจารณาถึงวิธีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของคอลัมน์ต่างๆ เช่น บทบรรณาธิการ (Editorial) บทความ (Article) บทวิจารณ์ บทสัมภาษณ์ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น

2. หน่วยในการวัด (Unit of Enumeration)

เมื่อจัดแนวคิดของเนื้อหาในวิธีการนำเสนอของแต่ละประเภทแล้ว จะใช้หน่วยในการระบุจำนวน เพื่อเป็นการวัดแนวคิด คือ

- *ความถี่ (Frequency)* เป็นการนับขึ้นของแนวคิดแต่ละประเภทว่ามีจำนวนเท่าใด

จ. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและทดสอบวิธีการวิเคราะห์

เห็นได้ว่าแนวคิดทางการเมืองและสังคม ทั้ง 2 แนวคิดนี้ มาลัย ชูพินิจ ได้มีวิธีการนำเสนอที่หลากหลาย ทำให้ต้องมีการทำแผ่นลงรหัส (Coding Sheet) โดยการนับจำนวนแนวคิดแต่ละชนิด ถึงแม้ว่าข้อมูลจะเป็นแบบปริมาณ คือ เป็นจำนวนตัวเลขในการบอกค่าความมากน้อยในการนำเสนอแนวคิด และวิธีการนำเสนอแนวคิด แต่จะนำไปสู่การบ่งชี้ว่ามาลัย ชูพินิจ มีบุคลิกลักษณะเช่นไร เพราะการนำเสนอนั้นจะเป็นการสะท้อนลักษณะตัวตน ดังที่ Richard DeGeorge² เคยกล่าวไว้ อีกทั้งยังต้องดู Style การเขียนนั้นว่ามีผลงานเช่นใด ที่สะท้อนมาเป็นแนวคิดต่างๆ ซึ่งจะส่งผลต่อจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ และเป็นการสะท้อนลักษณะนักหนังสือพิมพ์ของมาลัย ชูพินิจ ได้มากที่สุด

นอกจากนี้แล้ว ในยุคสมัยนั้น การเขียนนวนิยายและเรื่องสั้นหรือข้อเขียนบางอย่าง มีการแลกเปลี่ยนปากกาทัน โดยผู้เขียนอาจยกเรื่องที่เขียนให้มิตรสนิทก็ได้ เช่น นวนิยายเรื่อง 'เกิดเป็นหญิง' ที่มาลัย ชูพินิจ เขียนแล้วมอบให้โชติ แพร่พันธุ์ นำไปพิมพ์โดยใช้นามปากกา 'ยาขอบ' ของโชติเอง ทำให้ต้องมีการตรวจสอบสำนวนการใช้ภาษา และ Style การเขียน โดย ผู้เป็นบุตรสาวของมาลัย ชูพินิจ คือ ชนิษฐา ณ บางช้าง

² Richard DeGeorge, Business Ethics (New York : Macmillan, 1986) ,p.89.

เพราะเป็นผู้ที่ได้ติดตามอ่านผลงานของบิดาตลอดมา จนสามารถแยกแยะลักษณะของ ภาษา สำนวน และลักษณะเฉพาะในงานเขียนของมาลัย ชูพินิจ ได้อย่างถูกต้อง

ต่อมาได้มีการจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ จึงมี 'เกิดเป็นหญิง' ฉบับของ 'แม่อนงค์' ซึ่งเป็นอีกนามปากกาหนึ่งของมาลัย ชูพินิจ ซึ่งเรื่องนี้ มาลัย ชูพินิจ ได้แถลงไว้ในคำนำของหนังสือเรื่อง 'เกิดเป็นหญิง' ที่องค์การคำของคุรุสภาได้จัดพิมพ์ขึ้น เมื่อ 25 กันยายน 2504 เช่นกันว่า

" 'เกิดเป็นหญิง' ตีพิมพ์ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์รายปักษ์ 'สุภาพบุรุษ' เมื่อ พ.ศ.2472 และต่อมาก็ได้พิมพ์เป็นเล่มโดยสำนักพิมพ์ 'ผู้นำ' ของไทยพาณิชย์การเก่า ถนนสีลม เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2475

อีก 14 ปีต่อมา สำนักพิมพ์ 'อุดม' มีความปรารถนาใคร่จะตีพิมพ์เรื่องนี้ออกจำหน่ายอีกครั้ง แต่ขนาดของเรื่องสั้นไป ข้าพเจ้าจึงรีบแก้ไขปรับปรุงใหม่ นั่นคือ ขยาย 'เกิดเป็นหญิง' ในลักษณะเรื่องสั้นเดิม เป็นนวนิยายเล็กๆ หรือ Novellette ก็สุดแล้วแต่จะเรียก โครงเรื่อง ตัวละครสำคัญ บรรยายกาศแห่งยุคยังคงอยู่ที่นั่น อย่างเมื่อข้าพเจ้าเขียนมันเป็นเวลา 33 ปีมาแล้ว ในสมัยการปกครองยังมีได้เปลี่ยนจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบปัจจุบัน และกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสของเชื้อพระวงศ์กับราษฎรสามัญยังมิได้รับการแก้ไข การขยาย 'เกิดเป็นหญิง' ครั้งนี้ จึงอยู่ที่เพิ่มรายการละเอียดอันเป็นช่องโหว่ที่เรื่องสั้นเดิมได้ทิ้งวางไว้ รายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างตัวละครสำคัญ รายละเอียดของทัศนียภาพอันมีต่อโลก และชีวิต ความคิด และอุดมคติที่ต่างคนต่างมี

เมื่อแก้ไขปรับปรุงเสร็จ ก็พอดี คุณโชติ พรพพันธุ์ มาขอไปด้วยเหตุผลบางประการ และในฐานะของมิตรที่รักกันมานาน ข้าพเจ้าก็มอบงานชิ้นนี้ให้ไป และอนุญาตให้เขียนคำนำเอาเองได้ใหม่ ตลอดจนใช้นามปากกา 'ยาขอบ' ของคุณโชติเองได้

'เกิดเป็นหญิง' ซึ่งพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ 'อุดม' ของคุณอุดม ชาตบุตร ภายใต้นามปากกา 'ยาขอบ' เมื่อ 15 มกราคม พ.ศ.2498 จึงเกิดขึ้นด้วยประการฉะนี้ ข้าพเจ้านามาเล่าไว้ก็เพื่อเป็นประวัติของนวนิยายเรื่องนี้เท่านั้น เพราะมันเป็นนวนิยายประเภทโรแมนติคเรื่องแรกที่เป็นหัวเลี้ยวหัวแปร นามาสู่บทประพันธ์ประเภทเดียวกันของข้าพเจ้าในตอนหลังๆ....."

จ. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยอ่านข้อเขียนในแต่ละวิธีการนำเสนอไปที่ละส่วนในแต่ละคอลัมน์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. แยกแยะวิธีการนำเสนอแต่ละประเภท เช่น บทบรรณาธิการ เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น แล้วนำไปใส่ไว้ในตารางของแต่ละประเภทวิธีการนำเสนอ
3. พิจารณาแยกแยะชนิดข้อมูลว่าเป็นการชี้ว่ามีบทบาทใดบ้าง แนวคิดใด

บ้าง Style การเขียนไต่บ้าง แล้วสะท้อนคุณลักษณะของนักหนังสือพิมพ์ไต่บ้าง

4. กรอกข้อมูลในตารางบันทึกข้อมูล หรือแผ่นลงรหัส (Coding Sheet) ที่ละคอลัมน์ โดยมีการบันทึกข้อมูลตามแต่ละตาราง
5. ข้อความในแผ่นลงรหัส (Coding Sheet) ออกแบบไว้โดยมีการกาเครื่องหมายถูก (✓) และการกรอกข้อความลงในหัวข้อของตารางที่เกี่ยวข้อง

ช. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อบันทึกข้อมูลในแผ่นลงรหัส (Coding Sheet) ซึ่งจะเป็นการแยกข้อมูล ทำให้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นโดย

1. การหาแนวคิด
 - หาแนวคิดและจัดกลุ่มแนวคิดทั้งทางการเมืองและสังคม
2. การหา Style
 - Style ในแต่ละวิธีการนำเสนอ โดยพิจารณาถึงน้ำเสียง (Tone) ของภาษา ทำให้สะท้อนถึงการหาคุณลักษณะนักหนังสือพิมพ์ได้
3. การหาคุณลักษณะนักหนังสือพิมพ์
 - แนวคิดเหล่านั้นจะใช้ในการพิจารณาถึงประเด็นคุณลักษณะของนักหนังสือพิมพ์ โดยนำมาเทียบกับ Code of Ethic ที่สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย กำหนดไว้ แล้วจแนงนับในแต่ละวิธีการนำเสนอ

B. เอกสารที่เกี่ยวข้อง (Secondary Source)

เอกสารประกอบการวิจัยนี้ ได้แก่ ข้อเขียนที่ตีพิมพ์ในหนังสือที่แจกในการพระราชทานเพลิงศพมาลัย ชูพินิจ หนังสือวารสารสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ช่วงแรกๆ หนังสืองานศพ อารีย์ ลีวีระ รวมทั้งคำนำ หรือบทความ ข้อเขียนที่กล่าวถึงมาลัย ชูพินิจ เนื้อหา เอกสาร จดหมาย หนังสือที่เขียนถึงหรือที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของมาลัย ชูพินิจ นอกจากนี้ยังมีเอกสารและหนังสือที่เกี่ยวข้องโดยอธิบายถึงสภาพการเมืองและสังคมในช่วง พ.ศ. 2449 – พ.ศ. 2506 ด้วย

เนื่องจากประชากรที่ศึกษาเป็นเอกสารชั้น 2 ที่อาจสูญหายไปได้ เพราะเป็นระยะเวลาเนิ่นนานมาแล้ว จึงมีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive) โดยเฉพาะเป็นเอกสารหรืองานเขียนที่มีผู้เขียนถึงมาลัย ชูพินิจ ทำให้ได้รับทราบปัจจัยที่กำหนดแนวคิดต่างๆ และสะท้อนคุณลักษณะนักหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

แหล่งรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นหนังสือพิมพ์และนิตยสารในเครือบริษัทไทยพาณิชย์การที่ตีพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2489 เป็นต้นมา จาก

- หอสมุดแห่งชาติ

เป็นการเก็บข้อมูลใน Microfilm และจากต้นฉบับจริง บางฉบับไม่มีการถ่าย Microfilm ไว้ และห้ามถ่ายเอกสาร จึงต้องคัดลอก แต่บางส่วน ก็ขาดหายไปเนื่องจากหอสมุดแห่งชาติประสบอัคคีภัย³

- ห้องสมุดของศรีบูรพา

ทายาทของ " ศรีบูรพา " หรือ กุหลาบ สายประดิษฐ์ ได้จัดตั้งมูลนิธิศรีบูรพาขึ้น และรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ของศรีบูรพาไว้ เนื่องจากมาลัย ชูพินิจ เป็นมิตรสนิทของกุหลาบ สายประดิษฐ์ และครอบครัว อีกทั้งเคยร่วมงานทำหนังสือพิมพ์กันมาหลายฉบับ ห้องสมุดของศรีบูรพา จึงเป็นแหล่งข้อมูลในการทำวิจัยนี้

เอกสารต้นฉบับบางอย่างของ "ศรีบูรพา" เก็บรักษาไว้อย่างดี จึงสามารถนำมาศึกษาแนวคิดของมาลัย ชูพินิจได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการพูดคุยสัมภาษณ์กับชนิด สายประดิษฐ์ ผู้เป็นภรรยาอีกด้วย

นอกจากนี้ห้องสมุดของศรีบูรพายังมีหนังสือพิมพ์ประชาชาติที่มาลัย ชูพินิจได้ทำงานร่วมด้วยกับกุหลาบ สายประดิษฐ์ ใน พ.ศ. 2475 อยู่หลายฉบับ ที่หอสมุดแห่งชาติไม่มี

³ สัมภาษณ์ยุพดี รัตนานิคม ,เจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ, 10 กันยายน 2542.

- บ้าน เอก วิสกุล

เอก วิสกุล มีห้องสมุดส่วนตัวที่ใหญ่มาก ได้อนุญาตให้ใช้เป็นกรณีพิเศษ เนื่องจากมาลัย ชูพินิจ เอก วิสกุล เฉลิม วุฒิโฆสิต เป็นเพื่อนที่ทำงานหนังสือพิมพ์ด้วยกัน อีกทั้งเฉลิม วุฒิโฆสิต ได้มอบหนังสือต่างๆที่มีให้กับเอก จึงมีหนังสือที่มาลัย เป็นผู้เขียนอยู่ด้วยหลายเล่ม เช่น บันทึกจอมพล ฯลฯ

- บ้านอุดม ชาดบุตร

อุดม ชาดบุตร ผู้ริเริ่มก่อตั้งหนังสือพิมพ์ประชามิตร - สุภาพบุรุษ และเป็นเจ้าของสำนักพิมพ์อุดม ได้มีหนังสือที่ตีพิมพ์ข้อเขียนของมาลัย ชูพินิจ ที่เคยลงพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์แล้วได้รับความนิยมจากผู้อ่าน ทางสำนักพิมพ์จึงได้รวบรวมข้อเขียนต่างๆ เหล่านั้นมาตีพิมพ์เป็นรูปเล่มอีกครั้งหนึ่ง

ผู้วิจัยได้เอกสารและหนังสือต่าง ๆ เหล่านี้มาประกอบการวิจัย รวมทั้งมีการสัมภาษณ์พูดคุย เนื่องจากอุดม ชาดบุตรได้เก็บรักษาหนังสือทุกเล่มที่ตีพิมพ์ไว้เป็นเวลายาวนาน หนังสือยอมผู้ฟังไปตามกาลเวลา หนังสือบางเล่มของมาลัย ชูพินิจ ก็สูญหายไปเช่นกัน จึงได้แต่หนังสือของมาลัย ชูพินิจ บางเล่ม ที่แม้แต่ทายาทของผู้เขียนก็ยังไม่เคยได้ทราบมาก่อน

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview)

ก. ประชากรที่ศึกษา

ในการสัมภาษณ์เจาะลึก จะสัมภาษณ์บุคคลที่ทำงานในวงการหนังสือพิมพ์ นักหนังสือพิมพ์อาวุโสในสมัยปัจจุบัน และนักหนังสือพิมพ์อาวุโสที่เคยสัมผัสกับมาลัย ชูพินิจ มาก่อน ตลอดจนบุคคลที่รู้จักหรือใกล้ชิดและเกี่ยวข้องกับมาลัย ชูพินิจ

ข. การเลือกตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับมาลัย ชูพินิจ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) บุคคลที่เป็นตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่

- ชนิด สายประดิษฐ์ ภรรยาของกุหลาบ สายประดิษฐ์ และนักแปลนามแฝงว่า จูเลียต
- อุดม ชาดบุตร เจ้าของสำนักพิมพ์อุดมและผู้เริ่มก่อตั้งหนังสือพิมพ์ประชามิตร - สุภาพบุรุษ
- บุศย์ สิมะเสถียร เพื่อนร่วมทำงานหนังสือพิมพ์ "พิมพ์ไทย"
- สรรพสิริ วิริยะศิริ บุตรชายพระยาอำมาตยาธิบดี เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยในสมัยนั้นที่มัลลย์ ชูพินิจ ได้พักอาศัยอยู่ในบ้านของท่านบิดา
- พอใจ ชัยะเวฬุ นักหนังสือพิมพ์อาวุโส ที่เคารพนับถือมัลลย์ ชูพินิจ
- สมบูรณ์ วรพงษ์ นักหนังสือพิมพ์อาวุโสที่ได้รับคำแนะนำบางประการจากมัลลย์ ชูพินิจ
- ประยงค์ อนันทวงศ์ ลูกศิษย์ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุจิตต์ วงษ์เทศ นักเขียนคอลัมน์ หนังสือพิมพ์ "มติชน"
- ไพบูลย์ อรรถยุดิ เพื่อน กิตติ ชูพินิจ บุตรชายของมัลลย์ ชูพินิจ
- สุกต ชูพินิจ บุตรชายของมัลลย์ ชูพินิจ
- ชนิษฐา ณ บางช้าง บุตรสาวของมัลลย์ ชูพินิจ

ค. เกณฑ์การบันทึกข้อมูล

ในการทำ Depth Interview จะใช้แนวคำถามในการสัมภาษณ์ โดยกำหนดการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวหรือแบบส่วนบุคคล (Face to Face or Personal Interview) และเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เพื่อให้เป็นกันเอง และได้ข้อมูลเชิงลึก

แนวคำถามจะเป็นหัวข้อกว้างๆ เป็นคำถามปลายเปิด ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์กับมัลลย์ ชูพินิจ
2. ปัจจัยใดที่กำหนดแนวคิดของมัลลย์ ชูพินิจ
3. แนวคิดของมัลลย์ ชูพินิจ ที่เคยได้สัมผัสทั้งตัวจริงและจากงานเขียนเป็นอย่างไร
4. คุณลักษณะของนักหนังสือพิมพ์ที่มัลลย์ ชูพินิจ มี เป็นเช่นไร

5. ความคิดเห็นส่วนตัวกับเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาลัย ชูพินิจ

ในการสัมภาษณ์ จะเปิดโอกาสให้ผู้สัมภาษณ์เล่ามากที่สุด เพราะส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ และเป็นการทบทวนความทรงจำไปในตัว

ง. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการสัมภาษณ์ จะนำข้อมูลมาเรียบเรียง โดยจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ รวมทั้งปัจจัยที่กำหนดแนวคิด เพื่อสะท้อนมาสู่คุณลักษณะของนักหนังสือพิมพ์จากนั้นก็สรุป แล้วใช้การวิเคราะห์แบบพรรณนา (Descriptive) ควบคู่ไปกับ Content Analysis

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย